SOGN OG FJORDANE FYLKESKOMMUNE

Sekretariat for kontrollutvala

Sakshandsamar:
Roald Breistein
E-post: roald.breistein@hfk.no
Tlf.: 97 50 51 52

Vår ref.
Sak nr.: 18/2559-**6**
Gje alltid opp vår ref. ved kontakt

Dykkar ref.

Dato
LEIKANGER, 06.04.2018

Fellesnemnda i Sogn og Fjordane og Hordaland

Melding om vedtak / særutskrift
KU-sak 19/18 Val av sekretariatsordning for kontrollutvalet i ny fylkeskommune

Kontrollutvalet i Sogn og Fjordane fylkeskommune vedtok i møte 03.04.2018 samrøystes slik innstilling til fellesnemnda i sak 19/18 Val av sekretariatsordning for kontrollutvalet i ny fylkeskommune:

«Handsaming i møtet:

Sekretariatet orienterte om det vert laga ei felles sak til fellesnemnda frå kontrollutvalet i Sogn og Fjordane fylkeskommune og kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune med likelydande innstilling. Som vedlegg til saka vert saksframlegg og saksprotokoll frå handsaminga i begge kontrollutvala lagt ved som vedlegg.

Avrøysting:
Forslag til innstilling vart samrøystes vedteke.

Dette gir følgjande INNSTILLING:

Kontrollutvalet rår fellesnemnda til å gjere slikt vedtak:

1. *Den nye fylkeskommunen held fram med å ha eige kontrollutvalssekretariat med eigne tilsette, inkl. sal av sekretariatstenester opp mot kontrollutval i kommunar mv.*
2. *Det vert oppretta eit tilsettingsutval for tilsetting av kontrollsjef som er samansett av dei to kontrollutvalsleiarane, dei to nestleiarane og to tillitsvalde. Desse innstiller overfor Fellesnemnda om kven av dei noverande kontrollsjefane som skal vera kontrollsjef for den nye fylkeskommunen.*
3. *Kontrollsjefen for den nye fylkeskommunen får fullmakt til å utgreie sak med forslag til organisering og lokalisering av sekretariat for kontrollutvalet.*
4. *Kontrollsjefen skal leggje fram forslaget for dei to kontrollutvala som vedtek innstilling overfor Fellesnemnda som gjer endeleg vedtak om organisering og lokalisering.*

Vedlagt følgjer også saksframlegget.

Med helsing

Frank Willy Djuvik
Kontrollutvalsleiar

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Brevet er elektronisk godkjent og er utan underskrift

Val av sekretariatsordning for kontrollutvalet i ny fylkeskommune

Kontrollutvalsleiaren rår kontrollutvalet til å gje slik tilråding:
Kontrollutvalet rår fellesnemnda til å gjere slikt vedtak:

1. Den nye fylkeskommunen held fram med å ha eige kontrollutvalssekretariat med eigne tilsette, inkl. sal av sekretariatstenester opp mot kontrollutval i kommunar mv.

2. Det vert oppretta eit tilsettingsutval for tilsetting av kontrollsjef som er samansett av dei to kontrollutvalsleiarane, dei to nestleiarane og to tillitsvalde. Desse innstiller overfor Fellesnemnda om kven av dei noverande kontrollsjefane som skal vera kontrollsjef for den nye fylkeskommunen.

3. Kontrollsjefen for den nye fylkeskommunen får fullmakt til å utgreie sak med forslag til organisering og lokalisering av sekretariat for kontrollutvalet.

4. Kontrollsjefen skal leggje fram forslaget for dei to kontrollutvala som vedtek innstilling overfor Fellesnemnda som gjer endeleg vedtak om organisering og lokalisering.

Vedlegg:
- Møtereferat etter arbeidsmøtet mellom kontrollutvala i Sogn og Fjordane og Hordaland fylkeskommunar 21.11.2017
- Partsbrev med innstilling til fellesnemnda på val av sekretariatordning for kontrollutvalet i ny fylkeskommune etter møte i kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune 12.03.2018

SAKSFRAMSTILLING

1. Samandrag

Kontrollutvala i Hordaland og Sogn og Fjordane har av begge sine respektive fylkesting blitt beden om å komme med ei innstilling til val av sekretariatsordning for den nye fylkeskommunen. Då sekretariata sjølv ikkje kan utgreie og vurdere dette, grunna habilitetskonflikt, så har kontrollutvala gitt kontrollutvalsleiarane i oppdrag å utgreie og leggje fram sak om dette, samt komme med innstilling på korleis ein skal tilsette ny kontrollsjef.

Begge fylkeskommunane i dag har sekretariatsordning i «eigenregi» med eigne tilsette, så det er og naturleg at dette vert vidareført i den nye fylkeskommunen. Ein kan ikkje sjå tungtvegande grunnar for å gjere ei endring på dette, då begge fylkeskommunane er godt nøgd med dagens ordning, og den fungerer bra for begge kontrollutvala.

Kontrollutvalet i Sogn og Fjordane har fått invitasjon til dialog med to sekretariatseiningar for kommunane i fylket, for å sjå på mulege samarbeidsløysingar, då sekretariatseiningane ser store utfordringar med å levere sekretariatsfunksjonar til same pris og kvalitet til kommunane i åra framover. Det vert difor jobba med å finne løysingar med andre sekretariatseiningar for om muleg den nye fylkeskommunen og kan levere tenester til fleire kommunar i Sogn og Fjordane. Etter samanslåinga vil ein truleg ha noko overkapasitet i sekretariatet, då det vert berre eit fylkeskommunalt kontrollutval å levere sekretariatstenester til, mot dagens to. Det vil difor være fornuftig, både økonomisk og fagleg, å sjå på korleis ein kan utnytte denne kapasiteten ovanfor eventuelle kommunar. Dette er ei sak som ligg på utsida av denne saka, men likevel viktig å være merksam på i den vidare prosessen.

Ved ei samanslåing vil ein måtte avklare kven som skal leie det nye sekretariatet. Begge dei to sekretariata har i dag eigen kontrollsjef som truleg begge har rettskrav på stillinga som leiar i det nye sekretariatet. Her er det viktig med ein god og ryddig prosess, og ein tilrår å nytte same modell for tilsetting av ny kontrollsjef som fellesnemnda nyttar for å tilsette rådmann for den nye fylkeskommunen. Ein ber difor fellesnemnda opprette eit tilsettingsutval bestående av

leiar og nestleiar frå begge dei to kontrollutvala, samt ein tillitsvald frå kvar fylkeskommune, for å handtere dette.

Kontrollutvalet i Hordaland ynskjer å også handsame og konkludere på framtidig organisering og lokalisering av det framtidige sekretariatet. Dette har ført til at ein ikkje klarte å verte samd om eit felles saksframlegg til dei to kontrollutvala. Frå Sogn og Fjordane sin ståstad, så er det ikkje naturleg å konkludere på dette no, basert på saksførelegg frå to politikarar. Ein må leggje til grunn ei fagleg utgreiing og vurdering på dette, og då er det mest naturleg at denne utgreiinga vert utført av ny kontrollsjef etter at denne er tilsett.

2. Bakgrunn for saka

Grunnen for at saka er fremja
Inndelingslova § 26 omhandlar fellesnemnd. I 5. ledd står følgjande:

> *«Nemnda kan få fullmakt til å tilsetje personale i den nye eininga. Dette omfattar også tilsetjing av administrasjonssjef og revisor. Tilsetjing av revisor skjer på bakgrunn av innstilling frå kontrollutvala. Nemnda kan òg få fullmakt til å vidareføre deltaking i interkommunalt samarbeid om revisjon eller vidareføre avtale med annan revisor. Tilsvarande gjeld for sekretariatet for kontrollutvalet. Slikt vedtak skjer etter innstilling frå kontrollutvala.»*

Fylkestinga i Hordaland fylkeskommune og Sogn og Fjordane fylkeskommune fatta 27.10.17 likelydande vedtak om mandat til Fellesnemnda. Pkt. 14 i mandatet lyder slik:

> *«Fellesnemnda får mynde til å tilsetje administrasjonssjef, samt velje sekretariatsordning for kontrollutvalet, revisjonsordning og revisor.»*

Fellesnemnda fatta så slik samrøystes vedtak i sitt første møte, sak PS 4/17 (sakshandsamar har utheva noko tekst):

1. *Fellesnemnda gjev fylkesrådmennene/prosjektleiar fullmakt til å utforme og fastsetje den administrative organiseringa av den nye fylkeskommunen* ***med unntak for sekretariatet for kontrollutvalet****, i samsvar med fellesnemnda si vedtekne politiske organisering samt føringane i intensjonsplanen, datert 17.01.2017.*

2. *Fellesnemnda gjev fylkesrådmennene/prosjektleiar fullmakt til å inngå avtalar om innkjøp og drift av administrative styringsverktøy for den nye fylkeskommunen.*

3. *Fylkesrådmennene/prosjektleiar får fullmakt til overføring og tilsetjing av personell i den nye fylkeskommunen men* ***med unntak for stillingar i sekretariatet for kontrollutvalet****, samt til å gjere vedtak i personalsaker. Med denne fullmakta følger også ansvaret for eit informasjons- og drøftingsopplegg med dei tillitsvalde gjennom samanslåingsprosessen.*

Denne saka handlar i første rekke om sekretariatsordning, men det er også funne naturleg å avklara prosess med å avklara kven som skal leia sekretariatet. Kontrollutvalet i Hordaland har og ynskje om å avklare spørsmål om lokalisering av det framtidige sekretariatet i saka.

Kontrollutvala i dei to fylkeskommunane hadde arbeidsmøte 21.11.17. I saksframlegget står følgjande opplysning om sekretariatsordninga slik den er i dag:

> *«Dei to fylkeskommunane har sekretariatsordning i eigenregi der dei tilsette i sekretariata er tilsette i fylkeskommunen. Hordaland fylkeskommune har eit sekretariat som består av fem tilsette, der sekretariatet sel tenester til kontrollutvala i 17 kommunar og eit kyrkjeleg fellesråd i tillegg til å vere sekretariat for fylkeskommunen. Sekretariatet i Sogn og Fjordane fylkeskommune består av ein tilsett, som har sekretariatsansvaret for fylkeskommunen.»*

Det vart ikkje fatta vedtak i arbeidsmøtet, men i referatet frå møtet, som begge kontrollutvala har slutta seg til, så vart det konkludert med følgjande:

> *«**Konklusjon:***
> *Saksgrunnlaget skal lagast av Inge Reidar og Frank Willy når det gjeld innstilling på val av sekretariatsordning til møtene i desember. Då kan det handsamast i fellesnemnda sitt første møte i 2018.*

Deretter må det drøftast med personalavdelingane og tillitsvalde korleis ein skal gå vidare i høve til å få på plass ein kontrollsjef for det nye sekretariatet. Når det er på plass kan den nye kontrollsjefen førebu sak til kontrollutvala på framtidig organisering av det nye sekretariatet.

Mål å vera ferdig med dette arbeidet innan sumaren 2018. Altså val av kontrollsjef med funksjonstid frå 01.01.2020, men som også kan gjera/leia saksførebuande arbeid ift. ny fylkeskommune før denne er etablert.»

Utifrå konklusjonen frå møtet, så var det ei sams oppfatning i begge kontrollutvala av at spørsmål kring organisering og lokalisering av det framtidige sekretariatet skulle handsamast etter at ein hadde avklara kven som skal leie det nye sekretariatet.

Felles saksutgreiing

Då leiar i kontrollutvalet i Hordaland har insistert på at spørsmål kring organisering og lokalisering skal være ein del av denne saka, i strid med konklusjonen frå fellesmøtet 21.11.2017, så har det ikkje vore muleg å finne fram til eit felles saksførelegg å leggje fram for dei to kontrollutvala.

Leiaren i kontrollutvalet i Hordaland har likevel vald å endre si tilråding til vedtak etter den siste kommunikasjonen mellom dei to kontrollutvalsleiarane, slik at innstillinga til fellesnemnda no vert likelydande i dei to sakene.

Kontrollutvalet i Hordaland har allereie handsama saka, og fatta vedtak i tråd med innstillinga. Det kjem likevel fram av protokollen at dei primært ynskjer å bytte ut punkt 2 og 3 i framlegg til vedtak med «Sekretariat for kontrollutvalet i den nye fylkeskommunen har hovudkontor i Bergen og avdelingskontor i Leikanger. Kontrollsjefen har kontortilhald på hovudkontoret». Dette kjem og fram som konklusjon i saksframlegget.

Ein vel i dette saksframlegget å halde seg til konklusjonen frå fellesmøtet om at dette skal utgreiast av ny kontrollsjef, men drøftar likevel spørsmålet i saka.

Historikk - tidlegare vedtak

Kontrollutvalssekretariata i Noreg kom til i kraft av ny forskrift om kontrollutval av 2004, der det gjekk fram at alle kommunar og fylkeskommunar skulle ha eit kontrollutvalssekretariat innan 01.01.2005. Desse skulle vera uavhengig både ft. revisjonen og ift. kommuneadministrasjon.

Kommunal- og Moderniseringsdepartementet (KMD), har bestilt to landsdekkande kartleggingar av sekretariatsordningane etter det:

- I 2009 skreiv Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) «Notat om ulike sekretariatsordningar for kontrollutvala i norske kommunar og fylkeskommunar». Dette var bestilt av og sendt til KMD si arbeidsgruppe som skulle føreslå tiltak for å styrka eigenkontrollen i kommunar og fylkeskommunar.
- I 2014 skreiv Deloitte ei «Evaluering av kontrollutval og kontrollutvalssekretariat» på oppdrag for KMD. Kapittel 9 omhandlar kontrollutvalssekretariata og her er ulike ordningar omtalt.

Det var endringar blant sekretariata frå 2009 til 2014, noko det og har vore seinare, men her vert teke utgangspunkt i slik oppsettet var i 2014. I Deloitte sitt dokument er sekretariatsordningane grovsortert som 5 modellar:

Modell 1: Kommunale samarbeidsløsninger (Interkommunale selskaper og samarbeid)
«Mer enn fire av fem kontrollutvalg får sekretariattjenester levert fra en virksomhet som er organisert som et interkommunalt selskap (IKS) eller interkommunalt samarbeid (drøyt 81 prosent). Kartleggingen viser at det i dag er 15 sekretariater som er organisert som et IKS. Disse virksomhetene betjener rundt 47 prosent av norske kommuner. Videre er det 17 interkommunale samarbeid etter kommuneloven § 27 eller vertskommunemodell etter kommuneloven § 28 som benyttes av rundt 35 prosent av kommunene. I tillegg kommer kommunale bytteordninger (se nedenfor). Et samarbeid med andre kommuner lokalisert i samme distrikt/region er således den vanligste modellen.»

Modell 2: Eget sekretariat
«Tre kommuner (Oslo, Bærum, Bergen) og fem fylkeskommuner (Sogn og Fjordane, Møre- og Romsdal, Rogaland, Nordland og Hordaland) har et eget sekretariat underlagt kontrollutvalget. Dette innebærer at to prosent av norske kontrollutvalg har ansatt eget

sekretariat. I disse kommunene er den/de ansatte i sekretariatet ansatt i den kommunen som kontrollutvalget dekker, men den/de ansatte er direkte underlagt kontrollutvalget. Hordaland Fylkeskommune har eget sekretariat, men denne modellen omtales også nedenfor, ettersom dette sekretariatet betjener en rekke andre kommuner i fylket (modell 3). For Hordaland Fylkeskommune plasseres dette sekretariatet likevel her under modell 2.»

Modell 3: Kjøp fra andre kommuner/fylkeskommuner, herunder kommunal bytteordning
«Drøyt fire prosent av norske kontrollutvalg kjøper sekretariattjenester fra andre kommuner/fylkeskommuner. Hordaland Fylkeskommune (HFK) er i dag sekretariat for 17 kontrollutvalg utover eget kontrollutvalg. Dette utgjør rundt fire prosent av norske kontrollutvalg. De ansatte i HFK-sekretariatet er ansatt i fylkeskommunen. I Hordaland finnes det også eksempel på en kommunal bytteordning der kommunene Askøy og Vaksdal leverer sekretariattjenester til hverandre.»

Modell 4: Kjøp fra private selskaper (AS) og «sekretariatselskap»
«Ni prosent av norske kontrollutvalg får sekretariattjenester gjennom kjøp fra private selskaper og «sekretariatselskap» Herunder er det rundt fire prosent av norske kontrollutvalg kjøper sekretariattjenester fra tre ulike private revisjonsselskap. …»

Modell 5: Kjøp fra andre, herunder private/enkeltpersoner
«Til sammen 17 kontrollutvalg (4 prosent) får sekretariatstjenester fra åtte enkeltpersoner. Fem er bare sekretær for én enkeltkommune, mens de øvrige tre har flere. …»

Etter lovendringa i 2004 hadde kontrollutvalsleiar i Hordaland fylkeskommune møte med kommunane i Hordaland om dei var interessert i eit samarbeid om den nye sekretariatsfunksjonen og i tilfelle på kva måte. Tilbakemeldinga var at mange kommunar ønskte å delta i ei slik ordning, men dei ønskte ikkje å vera med på eigarsida. Heller reint kjøp av sekretariatstenester mellom fylkeskommune og kommunar.

Hordaland Fylkeskommune har såleis sekretariatsordning i eigenregi, organisert i eit eige sekretariat med 5 tilsette. Sekretariatet leverer og tenester til 17 kommunar og eit kyrkjeleg fellesråd i Hordaland.

Fylkestinget i Sogn og Fjordane fatta i FT-sak 39/2004 vedtak om å opprette eit eige sekretariat for kontrollutvalet, samt inngjekk ein avtale med 9 kommunar i indre Sogn om å også selje sekretariatstenester til desse. Dei 9 kommunane sa opp avtalen med verknad frå 01.01.2009, og Fylkestinget vedtok i FS-sak 24/2008 å vidareføre sekretariatet med ein tilsett, og la arbeidsgjevaransvaret til Kontrollutvalet.

Sogn og Fjordane har såleis sekretariatsordning i eigenregi, organisert i eit eige sekretariat med 1 tilsett. Sekretariatet leverer ikkje tenester til andre kommunar.

<u>Sentrale problemstillingar</u>
Både Hordaland fylkeskommune og Sogn og Fjordane Fylkeskommune har sekretariatsfunksjon for kontrollutvalet i eigenregi i dag. Fylkestinga i begge dei to fylka har vedteke å gje fellesnemnda mynde til å avklare sekretariatsordning for den nye fylkeskommunen som vert oppretta 01.01.2020, etter innstilling frå kontrollutvala i dagens to fylkeskommunar. Kontrollutvala må difor gjennomføre eit arbeid for å komme fram til ei innstilling til fellesnemnda.

I utgangspunktet har ein to hovudalternativ til sekretariatsordning. Enten å organisere sekretariatet i eigenregi der fleire mulege organisasjonsmodellar er mogeleg, eller å lyse sekretariatsfunksjonen ut på anbod.

Om ein vel å lyse tenesta ut på anbod, må dette gjennomførast som ein anbodskonkurranse etter gjeldande lov og forskrift om offentlege anskaffingar, og dei to fylkeskommunane sine vedtekne innkjøpsstrategiar og rutinar.